



SPECIÁLNÍ VÝSTAVA moravských pštrosů pro rok 2021

Po odvolání brněnské výstavy Moravia z důvodu pandemie, na které se měla uskutečnit 2. evropská výstava moravských pštrosů v roce 2020, se život klubistů v roce 2021 vrátil takřka do běžných kolejí. Uskutečnila se přehlídka výletků, výstavy na pobočkách klubu, jakož i hlavní speciální výstava ve dnech 5.–6. listopadu 2021 v chovatelské hale ZO ČSCh v Újezdu u Brna.

Přehlídka výletků v Křenovicích zaznamenala rekordní obeslání 230 pštrosů ročníku 2021. Potěšila nás návštěva předních funkcionářů spřáteleného Německého klubu chovatelů moravského pštrosa, kteří přivezli též pohár pro nejlepšího výletka. Ten obdržela modrá šupinatá holubice mladšího chovatele Tomáše Vlacha, která upozornila na zlepšující se formu tohoto rázu. Z dalších zbarvení nejvíce zaujali někteří modří bělopruzí, modří včetně kapratých, červení a žlutí, u černých byly občas k vidění jemnější postavy a volnější struktura opeření. Pro zajímavost byli nejlepší výletci všech pěti rázů šupinatých – modří, červení, žlutí, hnědí a černí – vystaveni v klecích vedle sebe, kdy přítomní návštěvníci mohli obdivovat jejich tvarovou jednotnost. Největším kladem letní přehlídky je možnost posoudit moravské pštrosy na denním světle pod širou oblohou, kdy tyto podmínky jsou pro hodnocení barvy a lesku nenahraditelné.

Hlavní speciální výstava se uskutečnila v oblíbené chovatelské hale v nedalekém Újezdu u Brna v listopadovém termínu, a to se ukázalo jako velmi prozíravé, neboť kdy

by se čekalo na Moravii, výsledek by byl stejný jako v roce předchozím. Přesto se nesešel takový počet pštrosů, jaký se očekával, neboť při 130 členech klubu atakoval počet vystavených holubů jen cifru 430. Na obeslání se nijak nepodíleli členové ze středočeské a jihočeské pobočky, výstavu tak podpořili zejména chovatelé z Moravy, Vysočiny, Východních Čech a velmi potěšitelná byla participace kamarádů ze Slovenska, kteří dorazili se sedmi desítkami holubů. Výstavu přijel posoudit tým posuzovatelů ve složení Jan Baláš, Václav Čejka, Ing. Miroslav Otruba, Luděk Pokorný, Karel Šulák, Mgr. Alexandr Veselý

a Pavel Černobila. Fotografie vítězných holubů k tomuto článku byly vyhotoveny krátce po posouzení, kdy vzhledem k velikosti klecí musela být při focení otevřena dvířka. To přispělo k přirozenému obrannému postoji focených holubů, u nichž je vidět například vodorovnější držení ocasu. Držení těl na fotografiích tudíž nereflektuje běžný stav, který byl ve skutečnosti v pořádku. Dříve jsem byl při prohlídkách ex-

pozic MP nešťastný z jiného fenoménu, kterým bylo uvolněné držení křídel. Tento nešvar z výstav takřka vymizel, na této speciálce se dotkl v omezené míře jen některých černých a vzácně i běloocasých.

Expozice začala žlutými (55), jejichž celková kvalita spíše stagnuje. Líbí se jí klenba hlavy s nápadným čelem a utazené opeření, kterým vynikají jedinci v dnes preferované barvě střední intenzity.

V menší míře se objevily prosvětlené letky, jež jsou potíží u holubů s rámovanými křídly štíty, novodobým nešvarem je stvolová kresba per štítů, která vytváří zesvětlený osten brku při jinak dobrém základu barvy per. Přetrvávají potíže s barvou očí, ústup zaznamenal karmínové zbarvení obočnic a mrkvové zbarvení kořenu zobáku. S nároky standardu si nejlépe u chovných samců poradil Zdeněk Svoboda (nejlepší 1,0 a kolekce této barvy), u chovných holubic Pavel Tvrđý (nejlepší 0,1), dobře obeslané výletky ovládl P. Musil, jež muž úspěšně sekundovali švýtenci K. Šmacha.

Červení (86) si udržují punc oblíbené barvy, rozdíly jsou patrné u chovů zaměřených více na typ a u chovů, jejichž preferencí je zbarvení. Občas přetrvává nízká klenutá hlava s málo výrazným čelem, při bližším pohledu záběly či zahnědlá barva v kostřeci, někdy zabíhající až do ocasu.



Kvůli požadavku vícesložkového lesku je dobré preferovat jedince s širokým (listovým) tvarem per štítů a vyvarovat se vystavování holubů, u nichž dominuje jen zelený lesk. Naštěstí z výstav mizí jedinci s volnějším (třepeňtým) peřím a s probělenými letkami, líbí se nejen široké postavy, ale i „mrkvo-vé“ zobáky. Červený ráz lze hodnotit jako jeden z nejtýpějších představitelů moderního moravského pštrosa. Nejlepší chovná holubice dodali J. Homola (vítězná 0,1) a J. Pleskot, u chovných samců dosáhl na známku vynikající jen svěřenec slovenského vystavovatele J. Štefunka, jenž celkově zvítězil i v soutěži kolekcí a mistra klubu,

z českých chovů vynikli samci Z. Rozkošného (ČC).

U výletků se československé klání odehrálo v režii J. Buršovského ze Znojemska před obdobně silnými pštrosy P. Konce, oba chovatelé získali titul Mistra klubu, jenž připadl i desetičlenné skupině červených J. Nováčka.

Modří (90) bezpruzí dominovali výstavnímu poli počtem a podle názoru mnohých di-

váků i kvalitou, čemuž odpovídaly někdy až hodně vysoké bodové přiděly. Modří vynikají postavami, tvarem hlav i zobáky. Potíží dnes nejsou ani tak protažená záhloví jako spíše náznaky plošinek na temeni, občas horší barva očí, u starších holubů se objevilo uvolněné opeření. Věcí hodnou zřetele je nešťastný zesvětlující trend zbarvení, který se odrazil na hodnocení dotčených jedinců.

Nejlepší chovná holubice patřila J. Tomečkovi, jenž zvítězil i v soutěži o mistra klubu nejvyšší udělenou dotací 952 bodů obdivuhodnou kvalitou svých chovných holubů i výletků. V chovných modrých samcích se prosadil silný holub O. Řezníčka (vítězný 1,0 za 97 bodů), vysoké známky dostali svěřenci A. Sedláka a P. Tvrdeho.

Za nejlepšího výletka byl určen odchovanec J. Diviše (97 bodů) před stejně hodnoceným odchovcem M. Rákosa (ČC), který dodal též nejlepší kolekci modré barvy a získal Memoriál Františka Kudy.

Modří pruhoví (7) zůstávají popelkou. Dodal je jen P. Sukač, jemuž byla odměnou čest-

ná cena na velmi pěkně tvarovaného výletka oceněného 96 body.

Z jiného těsta jsou **modří kapratí** (20), kteří z nějakého důvodu jsou řazeni až na závěr výstavy. Tito působí velmi silným, místy až předimenzovaným dojmem, kvalita vzorkování je různorodá, oscilující mezi prázdnými štíty, správným vzorkem a slitou, tmavou kapratostí. U přerostlých jedinců se objevuje měkké načechrané opeření a uvolněné podocasníky, ale typ bývá výtečný. Celému rázu dominoval P. Konc, jenž na něj získal všechny klubové tituly.

Často diskutovanou barvou jsou **černí** (45), kteří si ze základních rázů udržují nejmenší popularitu, ale třeba na německých výstavách kvalitou dominují. Obdivuhodná je jejich barva očí, často též klenba hlavy a šírka čela, ale až příliš často přetrvávají potíže s úzkými a delšími zobáky

a se zhoršenou strukturou peří na krku. Chovy jsou tvarově nevyrovnané, někdy se slabší kvalitou barvy a lesku a s neutaženým opeřením. Vítěznou chovnou holubici dle očekávání dovezl P. Barták,

u chovných samců se nad svěřenci jeho a M. Bilíčka prosadil odchovanec F. Vlčka,



1 0,1 žlutý, oc. 96 body, chov. P. Tvrďý

2 1,0 červený, oc. 96 body, chov. Z. Rozkošný

3 Výletok červený, oc. 96 body, chov. P. Konc

4 1,0 modrý pruhový běloocasý, oc. 95 body, ČC, chov. S. Spáčil

5 Nejlepší výletok modrý bezpruhý, oc. 97 body, chov J. Diviše

6 Nejlepší výletok modrý pruhový, oc. 96 body, chov. P. Sukač

7 Nejlepší výletok modrý kapratý, oc. 96 body, chov. P. Konc



jenž získal jako jediný 97 bodů. Nejlepším výletkem byla určena nejspíš holubice, patřila P. Bartákovi, ale vykazovala mimořádně tenký zobák. Soutěž kolekcí i mistra klubu obhájil P. Barták.

Černé šupinaté (40) jsem měl čest posuzovat a nebylo to nijak jednoduché, neboť se vedle tvarových znaků musí posuzovatel zaměřit i na nejmenší detaily kresby štítů a ocasu, kdy platí, že co holub, to originál. V zásadě tam byli holubi dvou typů. Středně velcí pštrosi s dobrou hloubkou a čistotou šupinatosti, a pak delší jedinci s perfektní hlavou a postavou, u nichž nebyla šupinatost tak dokonalá, někdy se objevoval náznak třepitosti per štítů a dokonce i tvar per ve štítech nebyl obloukovitý, ale ostrý. Musel jsem stanovit určitý kompromis a vyzvednout ty nejtýpčtější jedince obou směrů šlechtění. V chovných holubicích nejlépe dopadla svěřenkyně I. Gremlicy, v chovných holubech vynikli dva jedinci J. Říhy. Ten s výraznější hlavou obdržel 97 bodů a cenu za nejlepšího holuba, kolekce pak Memoriál Františka Balšínska, zatímco druhý, silný a přitom mimořádně kompaktní holub jen 92 bodů, neboť měl mazaný (kreslený) spodek (břicho). Tento šupinatý holub je do chovu přes zmíněný nedostatek kresby dle mého názoru nejzajímavější ze všech šupinatých MP. Nejlepšího výletka s krásným zbarvením i přiměřenou typologií dovezl J. Kelbl, jenž celkově dodal i nejlepší kolekci a získal titul Mistr klubu. Stejně hodnocení (96 body) připadlo i výletku Pavla Wiedera, jenž je velkým příslibem do budoucna.

Z jiného těsta byli **modří šupinatí** (14), jenž působili dlouhým, úzkým dojmem, s odpovídajícím prošlechtěním znaků hlavy. Ke zlepšení jejich kvality nepomůže cesta přes modré bělopruhé (dominantní opály), jenž se tam

opakovaně nevhodně praktikuje, ale přes modré (bezpruhé), které ideálně napáříme na černé šupinaté (tím se při šlechtění modrým šupinatým záměrně vyhneme). Z modrých pštrosů přijde kvalita typu, z černých šupinatých zase šupinatost (pencil). Jedinou představitelkou kompaktní postavy modrého šupinatého moravského pštrosa byla chovná holubice S. Janka, jehož svěřenci zvítězili i v kategorii holubů a výletků. Potěšitelná je zpráva, že mistrovskou kolekci na tento ráz získal Tomáš Vlach.

Další rázy šupinatých chyběly, ale chovány u nás jsou. Z internetu a jiných výstav můžeme velmi kladně hodnotit zejména vysokou kvalitu žlutého šupinatého rázu a perfektní šupinatost hnědých MP.

Modří bělopruzí (dominantní opálové, 31) byli tentokrát mimořádně zají-

maví, s vysokou progresí v typu a síle postavy, byť ještě vyznívají delším dojmem. Podařilo se výrazně zapracovat na odstranění melírovaného kostře, ale objevuje se neucelená barva štítů, dokonce i náznak třetího pruhu, jenž může být do dalšího chovu velkou potíží. Některým jedincům by slušela úprava kresby, zejména obojku, která opět i na této speciální výstavě byla někdy

za hranicí, tedy buď zanedbaná, nebo viditelná. Pokud chovatel k úpravě kresby obojku použije nůžky a zastříhne ty části, které jsou viditelné, musí počítat s vyloučením z ocenění, neboť holub při každém pohybu hlavy tuto úpravu prozradí. Kresba působí uměle a zubatě. V poctivé práci s modrými bělopruhými pokračuje O. Řezníček, který dodal vítěze v chovných holubech obou polí a též perfektního výletka, kde ale posuzovatel upřednostnil odchovance J. Šmacha. Vítěznou kolekci dle očekávání získal O. Řezníček.

Modří bronzově kapratí

(10) jsou dnes doménou P. Volfa, jenž na ně získal mistra klubu. Holubi patří k lepšímu průměru, kdy je nutné zapracovat na správném vzorkování, jež nesmí být slité do celobronzového štítu, ale tvořeno ze dvou bronzových oválů a tmavého konce per. Na zlepšení kvality se nebojme využít modrých kapratých MP.

Z **běloocasých** byli dodáni **černí** (10), snad až přísně posouzení, u nichž předvedl absolutorium mator jejich chovu J. Bystrický. Jeho holubi mají (oproti mnohým černým) silné zobáky, pěknou barvu, výborné oči a obočnice, i složení per v ocase a jeho šířka se zlepšily. J. Bystrický získal ocenění nejlepšího výletka a nejlepšího holubice u běloocasých. Následovali **modří pruhoví běloocasí** (5), kteří již tak výrazných postav nebyli, ale ostudu také nedělali. Vystavoval je S. Spáčil, který na ně obdržel titul Nejlepší holub běloocasý a Nejlepší kolekce běloocasých. **Červení běloocasí** (5) byli z těchto rázů nejslabší.

Porovnání pěti rázů šupinatých se těšilo velkému zájmu přítomných.





11



12

8 Nejlepší výletek modrý bělopruhý, oc. 96 body, chov. J. Šmach
9 1,0 modrý bělopruhý, oc. 97 body, chov. J. Šmach

10 1,0 modrý bělopruhý toy stencil, oc. 96 body, chov. M. Tyller, ČC
11 1,0 černý šupinatý, oc. 97 body, chov. J. Říha

12 0,1 černý šupinatý, oc. 96 body, chov. J. Kelbl
13 Nejlepší výletek černý běloocasý, oc. 95 body, chov. J. Bystřický

14 1,0 černý, oc. 97 body, chov. J. Vlček



13



14

Na závěr představil výsledky své šlechtitelské činnosti RNDr. Milan Tyller, který se zabývá přenosem bílých vzorků na bázi modifikátoru **toy stencil** na holuby **modré, červené a žluté** (11). Tento komplex na rozdíl od dominantního opálu nemá, respektive by neměl vykazovat žádný podstatný vliv na kvalitu základní barvy. Tito holubi asi nemohou být v současné době porovnávání s tím nejlepším

u nás, ale vykazují hezké tvary, zajímavé, byt velmi chovatelsky náročné zbarvení, líbivé postoje a věřím, že minimálně v zahraničí mohou mnohé chovatele oslovit. Nej kvalitněji se jevíli modří bělopruzí (Ts), z nichž samec obdržel čestnou cenu za 96 bodů. Překvapivě chyběli docela populární černí bělopruzí MP.

V rámci speciální výstavy se konala členská schůze, při které proběhla bohatá diskuze. Ho-

voří se například o optimalizaci hmotnosti moravského pštrosa v rozmezí 600–750 gramů, s tolerancí do 800 gramů. Klub se již nyní pečlivě připravuje na 2. evropskou výstavu, jenž by se měla uskutečnit na brněnském výstavišti u příležitosti akce Moravia v náhradním termínu v roce 2023 u příležitosti stého jubilea trvání klubu.

Text a foto Mgr. Bc. ALEXANDR VESELÝ